

[Udenrigsministeren]

Jeg kan da give et par eksempler: henstillingerne har virket over for elværkerne, henstillingerne har tilsyneladende også virket over for rederierne, når det drejer sig om olie-transporter, henstillingerne har også virket i relation til Kruger Rands, som for øjeblikket ikke sælges i Danmark, ikke fordi det er forbudt, men ganske enkelt fordi man har skøntet efter at have modtaget en henstilling, at det ville være dårligt for et pengeinstituts image, som det hedder på nudansk, at gøre det. Nu bliver det så forbudt, men henstillingen har altså allerede virket.

Jeg synes, det er rimeligt at bringe det ind i billedet for at vise, at der altså er belæg for at komme med forslag som dem, regeringen kommer med, hvor vi lægger vægt på henstillinger, ganske som man gør det i de andre nordiske lande, og hvor ideen med at komme med henstillinger netop er den, jeg var inde på indledningsvis, nemlig at der kan være særlige tilfælde, hvor der er tale om en omkostning, der bliver for stor for en dansk virksomhed eller en dansk forbrugergruppe, hvilket er så meget mere urimeligt i en situation, hvor vi som nævnt ikke har behov for at understrege vores troværdighed i disse spørgsmål yderligere og det derfor alene bliver noget internt selvpineri, der kan komme ud af det. Derfor håber jeg, at man under udvalgsarbejdet også vil se alvorligt på spørgsmålet om, hvorvidt henstillinger nu også virker.

Så vil jeg for god ordens skyld sige til hr. Nør Christensen, at jeg går ud fra, at det var utilsigtet, når det kom til at fremgå af hr. Nør Christensens indlæg, at regeringen bygger sin Sydafrikapolitik alene på et videngrundlag, der stammer fra Danmarks Radio. Jeg går ud fra, at det var utilsigtet, at det blev formuleret sådan, for så ringe står det bestemt ikke til.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Med hensyn til spørgsmålet om henstillingers virkning var hr. Riishøj inde på fosfat, og jeg har nævnt frugt. Dansk Supermarkeds direktør tilkendegav helt klart, at frugten ville blive handlet, så længe Dansk Supermarked kunne tjene penge på den; og indtil der kom et forbud, ville der ikke ske nogen ændring i den linje. Jeg ved ikke, om ministeren

har nogen viden om, at man skulle have ændret opfattelse i Dansk Supermarked.

Med hensyn til eksporten har jeg jo spurgt udenrigsministeren, om der var udsigt til, at den virkelig for alvor ville falde, hvis der ikke kom et forbud, og det spørgsmål har udenrigsministeren ikke kunnet besvare. Udenrigsministeren har oplyst, at eksporten fra januar-september 1984 til januar-september 1985 faldt fra 557 mill. kr. til 491 mill. kr., altså meget, meget lidt. Der er ingen særlig udvikling i disse tal, de ligger stadig væk på et alt, alt for højt niveau, og ministeren kunne ikke oplyse, om der var udsigt til, at de ville falde på baggrund af det private erhvervslivs egne dispositioner. Jeg synes derfor alt i alt, at hvis man kan tale om – for vi spår jo lidt om fremtiden – hvilken lære man kan uddrage af de tal og erfaringer, der foreligger indtil nu, er det den, at henstillingerne ikke virker.

Riishøj (SF):

Det er såmænd bare nogle bemærkninger om denne sparken over skinnebenet, som hr. Kelm-Hansen nævnte. Vi har jo også tidligere været beskyldt for at slå politisk småmont, og sådan nogle beskyldninger kommer man jo ud for ind imellem i forbindelse med forskellige spørgsmål i udenrigspolitikken, må vi jo nok sige: gavehjælpen til Nicaragua, u-landspolitikken. Nu får vi se debatten bagefter.

Men om elværkerne må vi altså sige, at når socialdemokratiet skriver »hurtigst muligt«, mens man, i hvert fald udadtil, meget kraftigt på årsmødet og lige efter undtagelsestilstanden gav et signal om, at nu skulle det standse, er det nu berettiget, at vi frygter, at man begynder at falde for elværkernes argumentation. Hr. Kelm-Hansen ryster på hovedet for at berolige os, og så får vi i den sammenhæng standset kulimporten, for der er jo alternativer.

Jeg skal ikke kommentere hr. Erhard Jakobsens og centrum-demokraternes udtalelser. Jeg synes nu nok – det skal jeg nok lade være med at udtrykke åbent – at de giver os nogle associationer til begrebet ytringsfrihed, når nu vi taler om alle disse ting. De angreb for fordrejninger i pressen, som vi hører her, kan i lige så høj grad rettes af andre partier. Vores landsmøde og de splittelser, vi har haft